

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

ЗБІРНИК
господарських ситуацій, виробничих задач
та імітаційних вправ з дисципліни
«Облік у зарубіжних країнах» для студентів
спеціальності 071 – облік і оподаткування

Друкується за Планом видань навчальної та методичної літератури,
затвердженим Вченою радою НМетАУ
Протокол № 1 від 01.02.2016

УДК 657.(075.8)

Збірник господарських ситуацій, виробничих задач та імітаційних вправ з дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» для студентів спеціальності 071 – облік і оподаткування / Укл.: В.Д. Зелікман, О.Л. Єрьоміна, А.О. Безгодкова. – Дніпро: НМетАУ. – 32 с.

Наведені приклади господарських ситуацій, виробничі задачі та імітаційні вправи для вивчення дисципліни «Облік у зарубіжних країнах», вказівки до їх виконання, література, що рекомендується, та тестові питання для самоперевірки.

Призначений для студентів спеціальності 071 – облік і оподаткування усіх форм навчання.

Укладачі: Зелікман В.Д., канд. техн. наук, доц.
Єрьоміна О.Л., ст.викл.
Безгодкова А.О., ст.викл.

Відповідальна за випуск Г.О. Король, канд. екон. наук, проф.

Рецензент Д.Є. Козенков, канд. екон. наук, доц. (НМетАУ)

ВСТУП

Наближення вітчизняної системи обліку до міжнародних стандартів та процеси гармонізації систем бухгалтерського обліку у світі вимагають від сучасних фахівців-обліковців знання основних концепцій, методології та підходів до організації обліку у зарубіжних країнах. Це призвело до підвищення важливості опанування бакалаврами зі спеціальності 071 – облік і оподаткування дисципліни «Облік у зарубіжних країнах», яка є варіативною, входить до циклу дисциплін вільного вибору студента і для бакалаврів денної форми навчання викладається на четвертому курсі у п'ятнадцятому (останньому) навчальному семестрі.

Предметом дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» є теоретичні засади та практичні аспекти методики та організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності у зарубіжних країнах, специфіка їх регулювання та характерні особливості обліку окремих елементів. Метою вивчення дисципліни є засвоєння теоретичних знань та придбання практичних навичок з обліку у зарубіжних країнах, набуття вмінь використання передового досвіду в галузі організації обліку, аналізу та контролю з урахування міжнародних стандартів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати міжнародні системи обліку та їх основні характеристики, загальноприйняті принципи обліку та їх відзнаки, міжнародні стандарти формування фінансової звітності, ведення обліку активів, зобов'язань та власного капіталу за міжнародними стандартами. Він повинен навчитись розробляти робочий план рахунків та відображати господарські операції у системі рахунків з урахуванням особливостей ведення обліку у зарубіжних країнах, складати бухгалтерський баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про рух грошових коштів та звіт про власний капітал за міжнародними стандартами.

Вивчення дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» розширить світогляд та мислення студентів, дозволить майбутнім фахівцям з обліку, аналізу, аудиту й оподаткування краще розуміти правила та традиції ведення обліку і складання звітності у всьому світі.

Значну роль у формуванні системи теоретичних знань і набуття

практичних навичок з обліку в зарубіжних країнах відіграють практичні заняття з цієї дисципліни, які забезпечують закріплення і поглиблення теоретичних знань. Практичні заняття з дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» включають аналіз господарських ситуацій, вирішення виробничі задач та виконання імітаційних вправ, пов'язаних з визнанням, оцінкою та обліком активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат у відповідності до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і звітності.

Практичні заняття з дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» забезпечують надбання студентами практичних навичок зі складання аналітичних, синтетичних і узагальнюючих документів з ведення обліку у зарубіжних країнах та набуття вмінь використання передового досвіду в галузі організації обліку, аналізу та контролю з урахуванням чинного українського законодавства.

Господарські ситуації, виробничі задачі та імітаційні вправи наведені у послідовності за модулями та по темах відповідно до робочої програми дисципліни «Облік у зарубіжних країнах».

1 ОСНОВНІ СИСТЕМИ ОБЛІКУ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

1.1 Імітаційна вправа «Складання реєстраційного журналу за міжнародними стандартами»

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – закріпити практичні навички зі складання реєстраційного журналу за міжнародними стандартами.

Необхідно: на основі наведеної інформації про господарські операції корпорації «La Paloma Apartments» скласти реєстраційний журнал за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

Інформація для складання реєстраційного журналу за міжнародними стандартами наступна: 3 січня 2013 року містер Хол і містер Білл створили корпорацію «La Paloma Apartments».

Відповідно до статуту метою корпорації є будівництво та експлуатація житлових комплексів. Кожен із засновників вніс \$ 40,000 готівкою і одержав 3,000 акцій номіналом \$ 10 кожна. Є наступна інформація: каса – \$ 80,000; вкладений капітал за номінальною вартістю (6,000 акцій номіналом \$ 10 кожна) – \$ 60,000; капітал, віднесений у надлишок номіналу, – \$ 20,000.

У подальшому корпорацією була придбана земельна ділянка за \$ 30,000 готівкою і підписано контракт із будівельною фірмою на будівництво цієї ділянки. Першу готову квартиру здали в оренду 1 липня 2014 року. Власники (містер Хол і містер Білл) вирішили, що звітний рік для підприємства потрібно установити з 1 липня по 30 червня.

Для складання реєстраційного журналу слід користуватися даними Головної книги, наведеної у таблиці 1.1, де представлена інформація про залишки на рахунках (сальдо початкове) на 1.07.2015. Деякі рахунки мають початкове сальдо, що перейшло з попереднього періоду (який закінчився 30.06.2015 р.).

Також для складання реєстраційного журналу необхідно використовувати перелік операцій за 12 місяців звітного року (з 1.07.2015 р. по 30.06.2016 р.), який наведений у таблиці 1.2.

Таблиця 1.1 – Сальдо початкове на рахунках Головної книги корпорації

«La Paloma Apartment» на 1.07.2015 р.

Рахунок №	Назва рахунка	Сальдо	
		дебет	кредит
1	2	3	4
101	Грошові кошти	\$ 18,000	
103	Рахунки до отримання (або орендна плата до отримання)		
105	Запаси матеріалів	2,000	
112	Передоплата, страхування		
121	Земельна ділянка (місцезнаходження житлового комплексу)	30,000	
122	Житловий комплекс (будинки і спорудження)	200,000	
123	Накопичена сума амортизації: будинки і спорудження		\$ 10,000
125	Меблі та інше внутрішнє устаткування	<u>60,000</u>	
126	Накопичена сума амортизації: меблі та інше внутрішнє устаткування		12,000
131	Земельна ділянка, придбана для майбутнього будівництва		
201	Рахунки до сплати		6,000
202	Податок на майно до сплати		
203	Податок на доход до сплати		
204	Позичка, отримана під заставу житлового комплексу, 10% річних		180,000
205	Довгостроковий кредит, 12% річних		
301	Вкладений акціонерний капітал, по номіналу (6,000 акцій номіналом \$ 10 кожна)		60,000
302	Акціонерний капітал, віднесений у надлишок номіналу		20,000

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4
---	---	---	---

303	Нерозподілений дохід		<u>22,000</u>
401	Виручка від оренди		
521	Комунальні послуги і плата за телефон		
522	Витрати, пов'язані з утриманням житлового комплексу		
523	Витрати на заробітну плату		
524	Витрати на страхування		
525	Оплачений податок на майно		
526	Нарахований знос		
527	Інші витрати		
531	Витрати на оплату відсотків		
532	Оплачений податок на дохід		
	Всього	<u>\$ 310,000</u>	<u>\$ 310,000</u>

Всього: (Активи \$288,000 – Зобов'язання \$186,000 + Капітал власників \$102,000)

Форма реєстраційного журналу наведена на рисунку 1.1.

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЖУРНАЛ
операцій корпорації «La Paloma Apartment»
з 1.07.2015 р. по 30.06.2016 р.

Дата	Зміст операції та пояснення	Довідка про проведення (Folio)	Дебет	Кредит

Рисунок 1.1 – Форма реєстраційного журналу

Таблиця 1.2 – Перелік операцій корпорації «La Paloma Apartment» з 1.07.2014 р. по 30.06.2015 р.

Дата	№ операції	Опис операції
1	2	3
01.11.15	1	1 листопаду 2015 р. сплачено \$ 3,000 за страховий поліс; термін дії поліса – 2 роки; застраховані: будинки, усе, що знаходиться в будинках; зобов'язання, що можуть виникнути в результаті нещасного випадку (пожежа, землетрус та ін.) у житловому комплексі
07.11.15	2	Сплачено по рахунках до сплати (заборгованість, пов'язана з витратами минулого року), \$ 6,000
20.11.15	3	Придбано земельну ділянку за \$ 35,000 для будівництва нового житлового комплексу (приблизно через три роки). Сплачено \$ 5,000 та підписано довгострокову кредитну угоду на \$ 30,000 під 12% річних (відсотки підлягають сплаті кожні 6 місяців)
10.05.16	4	Сплачені операційні витрати складають: - комунальні послуги і плата за телефон \$ 23,360 - витрати, пов'язані з утриманням житлового комплексу 1,200 - витрати на заробітну плату 6,000
21.05.16	5	Сплачено відсотки за 6 місяців по довгостроковому кредиту, 12% річних (див. операцію 3). (Відсотки = Сума кредиту × Процентна ставка × Період)
21.06.16	6	Наприкінці звітнього року не були сплачені фактичні витрати: червневий рахунок за телефон – \$ 40, інші витрати – \$ 100
24.06.16	7	За результатами інвентаризації наприкінці звітнього періоду виявлено, що наявні залишки матеріалів оцінюються в \$ 400. Вартість використаних матеріалів відноситься до «Інших витрат»

Продовження таблиці 1.2

1	2	3
27.06.16	8	На кінець звітного періоду використана третина (8 місяців з 24) з попередньо сплачених страхових послуг на суму \$ 3,000 (див. операцію 1)
28.06.16	9	Амортизація за рік була розрахована з урахуванням 20-тирічного терміну експлуатації житлового комплексу та 5-тирічного терміну експлуатації меблів та іншого внутрішнього устаткування житлового комплексу (залишкова або ліквідаційна вартість в обох випадках дорівнюватиме нулю)
29.06.16	10	Податок на майно за рік, що закінчується 30 червня 2016 р., склав \$ 2,700. Ця сума буде сплачена у наступному періоді
29.06.16	11	Виплати позики під заставу житлового комплексу на кінець фінансового року склали: - виплати основної суми позики \$ 20,000; - відсотки (\$ 180,000×10%) <u>18,000</u> - усього сплачено протягом року <u>\$ 38,000</u>
30.06.16	12	Нараховано орендну плату за минулий період: отримано \$ 105,500; ще не отримано за станом на 30.06.2016 року \$ 2,000
30.06.16	13	Витрати на сплату податку на дохід за рік склали \$ 5,940. Ця сума буде сплачена у наступному періоді

1.2 Імітаційна вправа «Складання бухгалтерських рахунків за міжнародними стандартами»

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – набути практичних навичок зі складання бухгалтерських рахунків та проведення постигну за міжнародними стандартами.

Необхідно: на основі даних реєстраційного журналу, який було складено у попередній вправі, відобразити бухгалтерські рахунки за міжнародними стандартами та зробити постинг, тобто перенести записи з реєстраційного журналу у Головну книгу та відобразити зареєстровані операції за відповідними рахунками. Після кожного запису на рахунку необхідно визначити залишок.

Таким чином, необхідно зробити наступні дії:

а) відкрити Т-подібні рахунки для кожного з рахунків, залишки яких приведені в Головній книзі; початкове сальдо на 1 липня 2015 року відкривається по кожному рахунку (приклад оформлення Т-подібного бухгалтерського рахунка наведено на рисунку 1.2);

б) виконати постинг, тобто перенести всі записи з реєстраційного журналу в Головну книгу (Т-подібні рахунки).

Грошові кошти 101			
Дата	Сума	Дата	Сума
Сальдо	18,000		

Рисунок 1.2 – Приклад оформлення бухгалтерського рахунка

2 ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

2.1 Імітаційна вправа «Складання пробного балансу»

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – набути навичок складання пробного балансу, ознайомитись з його структурою, розібратись з відображенням у пробному балансі різних видів активів, зобов'язань і капіталу підприємства, зокрема, різних видів дебіторської та кредиторської заборгованості.

Необхідно: перенести залишки, виведені по рахунках Головної книги корпорації «La Paloma Apartment» (див. табл. 1.1), у робочу таблицю, форма якої наведена на рисунку 2.1.

ПРОБНИЙ БАЛАНС корпорації «La Paloma Apartment» на 30 червня 2016 р.

№ рахунка	Назва рахунка	Сальдо	
		Дебет	кредит
1	2	3	4

Рисунок 2.1 – Форма пробного балансу

Для складання пробного балансу необхідно виконати наступні дії:

а) у колонках 1-2 робочої таблиці (див. рис. 2.1) записати номери та назви рахунків з Головної книги корпорації «La Paloma Apartment» (див. табл. 1.1);

б) скласти пробний баланс (колонка 3-4 робочої таблиці 2.1), тобто перенести залишки рахунків Головної книги корпорації «La Paloma Apartment» (див. табл. 1.1) відповідно в дебет або кредит рахунків пробного балансу на 30 червня 2016 р.

2.2 Імітаційна вправа «Складання балансу (Звіту про фінансовий стан) за міжнародними стандартами»

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – навчитися складати бухгалтерський баланс (Звіту про фінансовий стан), розібратися в його структурі та особливостях складання.

Необхідно: на основі пробного балансу, складеного за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, скласти Баланс (Звіт про фінансовий стан) корпорації «La Paloma Apartment» на 30 червня 2016 р. за міжнародними стандартами. Складанню Балансу (Звіту про фінансовий стан) передуює складання Звіту про сукупні прибутки і збитки.

Оскільки міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності не регламентують форму фінансових звітів компаній (Балансу (Звіту про фінансовий стан), Звіту про прибутки та збитки, Звіту про рух грошових коштів та Звіту про власний капітал), то корпорація може самостійно обирати форми для подання своєї фінансової звітності, якщо інше не передбачено законодавством певної країни.

При виконанні завдання рекомендується дотримуватися наступної структури балансу:

- активи: поточні активи, операційні активи, інші активи;
- зобов'язання: короткострокові зобов'язання, довгострокові зобов'язання;
- акціонерний капітал: вкладений капітал, інший капітал.

Приклад форм основних фінансових звітів, що рекомендуються для виконання завдання, наведені у таблицях 2.1 – 2.2.

Таблиця 2.1 – Форма Звіту про сукупні прибутки та збитки корпорації «La Paloma Apartment» на 30 червня 2016 р.

Зміст	Показник
1	2
Доход від надання послуг	
Операційні витрати:	
Витрати на комунальні послуги	

Продовження таблиці 2.1

1	2
Витрати на заробітну плату	
Витрати на страхування	
Витрати на амортизацію	
Інші витрати	
Операційні витрати, разом	
Доход від операційної діяльності	
Фінансові витрати:	
Витрати на сплату відсотків	
Прибуток до оподаткування	
Витрати на сплату податку на прибуток	
Чистий прибуток	

Таблиця 2.2 – Форма Звіту про фінансовий стан корпорації «La Paloma Apartment» на 30 червня 2016 р.

Стаття	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3
АКТИВИ		
Поточні активи:		
Грошові кошти		
Рахунки до отримання		
Запаси матеріалів		
Передоплата за рахунками		
<i>Поточні активи, разом</i>		
Операційні активи:		
Земельна ділянка		
Будівлі та споруди		
За винятком: накопичений знос – будівлі і споруди		

Продовження таблиці 2.2

1	2	3
Обладнання		
За винятком: накопичений знос – обладнання		
<i>Операційні активи, разом</i>		
АКТИВИ, РАЗОМ		
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Короткострокові зобов'язання:		
Рахунки до сплати		
Податок на прибуток до сплати		
<i>Короткострокові зобов'язання, разом</i>		
Довгострокові зобов'язання:		
Позичка, отримана під 10% річних		
<i>Довгострокові зобов'язання, разом</i>		
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, РАЗОМ		
АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ		
Вкладений акціонерний капітал		
Додатковий капітал		
<i>Нерозподілений прибуток (початкове сальдо + чистий прибуток)</i>		
АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ, РАЗОМ		
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ, РАЗОМ		

2.3 Тренувальна вправа «Розрахунки впливу господарських операцій на баланс»

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – закріпити знання з розрахунку впливу господарських операцій на баланс.

Необхідно: згідно наведеної ситуації відобразити вплив кожної господарської операції на баланс, складений за міжнародними стандартами, та пояснити, до якого типу операцій відноситься кожна зміна.

На кожен операцію слід скласти окремий баланс.

Вихідні дані.

Компанія «XPANDA», одноосібним власником якої є пан Petroff, розпочала свою діяльність 2 січня 2016 р., коли пан Petroff відкрив рахунок у відділенні банку «ACAR» і вніс на рахунок кошти в сумі \$ 20,000. Компанія «XPANDA», на кінець дня 2 січня має капітал \$ 20,000.

У січні 2016 р. були здійснені наступні операції:

- 3 січня компанія взяла в банку позику на \$ 15,000 і видала в якості зобов'язання вексель;

- 4 січня за готівковий розрахунок придбані товарно-матеріальні запаси на суму \$ 3,000;

- 10 січня компанія «XPANDA» реалізувала за \$ 500 товарно-матеріальні запаси, собівартість яких становила \$ 300;

- 12 січня компанія придбала товарно-матеріальні запаси на суму \$ 20,000 і взяла на себе зобов'язання розрахуватися з постачальником протягом 30 днів;

- 20 січня реалізована за \$ 18,000 продукція, собівартість якої становила \$ 10,000; покупець надав обіцянку розрахуватися протягом 30 днів;

- 25 січня компанія придбала дві однакових ділянки землі, сплативши за них \$ 16,000;

- 30 січня пан Petroff вилучив \$ 3,000 для власних потреб.

3 ОБЛІК ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ ТА ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

3.1 Вирішення задач з обліку окремих об'єктів у зарубіжних країнах та за міжнародними стандартами

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – придбати навички з вирішення задач з обліку активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів та витрат у зарубіжних країнах та за міжнародними стандартами.

Необхідно: згідно наведеного завдання відкрити наступні Т-подібні рахунки: «Грошові кошти», «Рахунки до отримання», «Матеріали», «Автомобіль», «Рахунки до сплати», «Отриманий кредит», «Капітал», «Доходи від наданих послуг», «Операційні витрати», «Податок на прибуток». Скласти господарські операції і записати їх на відповідні Т-подібні рахунки. Скласти пробний баланс та баланс за міжнародними стандартами.

Вихідні дані.

1 січня 2015 р. студент університету з метою заробити гроші на навчання відкрив власний бізнес з надання рекламних послуг. Протягом року він здійснив ряд господарських операцій, які завершені 31 грудня звітного року. Статутний капітал зафіксований в розмірі \$ 6,000.

Для надання рекламних послуг були придбані матеріали на суму \$ 400, при цьому розрахунки здійснювалися готівкою. Матеріали знаходяться на складі.

Протягом року студент отримав доходи в сумі \$ 33,000. На період складання звітності заборгованість покупців становила \$ 2,000. Витрати на надання рекламних послуг склали \$ 18,000, розрахунки проведені повністю за винятком \$ 1,000. Документально підтверджене використання матеріалів для операційної діяльності на суму \$ 300.

Для оплати за навчання знято з рахунка компанії \$ 3,000 готівкою.

Наприкінці року студент придбав автомобіль, сплативши \$ 2,000 готівкою. На залишок вартості автомобілю виданий кредит в сумі \$ 6,000.

Сплачено податок на дохід у сумі \$ 2,600.

4 АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ

У РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

4.1 Аналіз особливостей обліку довгострокових та нематеріальних активів у зарубіжних країнах

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – ознайомитись з особливостями обліку операцій з довгостроковими та нематеріальними активами у зарубіжних країнах.

Необхідно: згідно вихідних даних скласти реєстраційний журнал та провести аналіз особливостей обліку довгострокових і нематеріальних активів та визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до їх обліку.

Вихідні дані.

У лютому 2015 року американська компанія «ATLANT» сплатила \$ 550,000 готівкою за мінеральне родовище.

Протягом березня компанія витратила \$ 260,000 на підготовку родовища до експлуатації. Після підготовчих та дослідних робіт загальний обсяг родовища було оцінено на 700,000 тон. У 2015 році фактичний видобуток склав 60,000 тон.

Протягом січня 2016 року компанія витратила ще \$ 90,000 на додаткові дослідні роботи, які виявили збільшення решти загального обсягу до 900,000 тон. Протягом 2016 року фактичний видобуток компанії склав 45,000 тон.

4.2 Аналіз особливостей обліку товарно-матеріальних запасів у зарубіжних країнах

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – ознайомитись з особливостями обліку операцій з товарно-матеріальними запасами у зарубіжних країнах.

Необхідно:

- визначити собівартість реалізації та собівартість залишку товарів на кінець року за допомогою методів FIFO, LIFO та середньозваженої ціни;
- отримані результати за кожним методом звести в таблицю;
- за даними таблиці зробити висновок про оптимальний та

найнесприятливіший метод визначення собівартості запасів та їх вплив на величину валового прибутку;

- відобразити в обліку операції з руху товарно-матеріальних запасів;
- визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до обліку запасів.

Вихідні дані для здійснення обліку руху товарно-матеріальних запасів у компанії «DOMINIC» наведені в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 – Інформація про рух товарно-матеріальних запасів у компанії «DOMINIC»

Дата	Надійшло			Реалізовано, шт.
	кількість, шт.	ціна за одиницю, \$	вартість, \$	
Залишок товарів на 01.01.2016 р.	110	8	880	х
05.01	100	7	700	–
20.02	–	–	–	60
27.04	200	10	2,000	–
14.06	–	–	–	155
23.08	50	8	400	–
02.12	–	–	-	75
Залишок товарів на 31.12.2016 р.	170	?	?	?

4.3 Аналіз особливостей обліку грошових коштів та фінансових вкладень у зарубіжних країнах

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – ознайомитись з особливостями обліку операцій з грошовими коштами та фінансовими вкладеннями у зарубіжних країнах.

Необхідно: згідно вихідних даних, наведених в ситуаціях 1 і 2, відобразити операції з обліку грошових коштів та фінансових вкладень

відповідно та визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до їх обліку.

Ситуація 1.

1 травня 2016 р. компанія «MIDA» створила касу дрібної готівки на суму \$ 300, виписавши чек на «Поповнення каси дрібної готівки».

Згідно з видатковими касовими ордерами за травень 2016 р. було витрачено:

- 04.05 на оплату поштових послуг \$ 35;
- 08.05 на оплату проїзду \$ 18;
- 09.05 на придбання канцелярського приладдя \$ 86;
- 11.05 на оплату проїзду \$ 54;
- 12.05 на оплату поштових послуг \$ 14;
- 19.05 на оплату проїзду \$ 19;
- 22.05 на потреби офісу \$ 48;
- 23.05 на оплату проїзду \$ 13;
- 28.05 на придбання канцелярських товарів \$ 85;
- 30.05 на потреби офісу \$ 44.

Необхідно:

- відкрити касову книгу (книгу дрібної готівки), яка буде мати окремі аналітичні рахунки витрат (придбання канцелярського приладдя, поштові витрати тощо);

- занести до касової книги операції з дрібними готівковими коштами за травень 2016 року;

- відобразити в обліку операції зі створення та використання каси дрібної готівки;

- визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до обліку грошових коштів.

Приклад форми касової книги для відображення операцій з дрібною готівкою наведено на рисунку 4.1.

КАСОВА КНИГА КОМПАНІЇ «MIDA»

Надходження	Дата	Зміст операції	Разом
-------------	------	----------------	-----	-----	-----	-------

.....						
	Усього витрат за місяць					

Рисунок 4.1 – Приклад форми касової книги

Ситуація 2

Компанія «LIADER» 1 грудня 2015 р. придбала 1,000 акцій компанії «EXIMER» за \$ 50,000 (з урахуванням усіх супутніх витрат).

31 грудня 2015 р. акції компанії «EXIMER» котирувались на біржі по \$ 47 за акцію. 2 лютого 2016 р. компанія «LIADER» отримала дивіденди у розмірі \$ 0,70 на кожну акцію, а 20 лютого 2016 р. продала 370 акцій компанії «EXIMER» по \$ 52 за акцію.

Необхідно:

- відобразити в обліку операції з фінансових вкладень;
- визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до обліку фінансових вкладень.

4.4 Аналіз особливостей обліку розрахунків з дебіторами у зарубіжних країнах

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – ознайомитись з особливостями обліку операцій з розрахунків з дебіторами у зарубіжних країнах.

Необхідно: згідно вихідних даних відобразити в обліку операції по розрахунках з дебіторами і визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до їх обліку.

Вихідні дані.

Виручка від реалізації компанії «ARDO» за звітний період становить \$ 1,300,000. Розмір несплачених рахунків до отримання за попередні три роки становить відповідно 3%, 2%, 4%.

Резерв сумнівних боргів нараховано 31 грудня 2015 р.

Один із клієнтів, що банкрутує 31.03.2015 р., остаточно розрахувався з компанією на суму \$ 5,000 від загальної суми боргу \$ 7,000.

4.5 Аналіз особливостей обліку зобов'язань у зарубіжних країнах

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – ознайомитись з особливостями обліку операцій з розрахунків за зобов'язаннями у зарубіжних країнах.

Необхідно: згідно вихідних даних, наведених в ситуаціях 1 і 2, відобразити в обліку операції по короткострокових та довгострокових зобов'язаннях відповідно та визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до обліку зобов'язань.

Ситуація 1.

Компанії «ALAN» наданий рахунок від постачальника за придбані товари:

- ціна згідно з договором – \$ 70,000;
- комерційна знижка – 6 %;
- комерційне нетто – ?;
- розрахункова знижка – 3 %;
- сума до сплати – ?

Компанія погасила заборгованість перед постачальником за придбані товари.

Отримано від покупця для покриття заборгованості вексель під 10 % терміном на 30 днів на суму \$ 15,000. Через 20 днів покупцем погашено вексель разом з відсотками.

Необхідно:

- розрахувати суму до сплати за рахунком за придбані компанією товари;
- відобразити в обліку операції компанії по короткострокових зобов'язаннях;
- визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до обліку короткострокових зобов'язань.

Ситуація 2.

Корпорація «PIRAMIDA» 1 січня 2014 р. випустила 1,000 облігацій

на суму \$ 500,000 на 6 років з процентною ставкою 10 % річних. Облігації були реалізовані на суму \$ 450,000.

Відсотки сплачуються 1 січня та 1 липня. Відсотки за облігаціями сплачені 1 липня 2014 р. з погашенням суми дисконту.

Після шостого платіжного періоду корпорація викупила всі облігації за \$ 540,000.

Необхідно:

- відобразити в обліку операції по довгострокових зобов'язаннях корпорації;
- визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до обліку довгострокових зобов'язань.

4.6 Аналіз особливостей обліку власного капіталу та розподілу прибутку у зарубіжних країнах

Рекомендована тривалість виконання завдання – 2 години.

Ціль виконання завдання – ознайомитись з особливостями обліку операцій із власним капіталом та з розподілу прибутку у зарубіжних країнах.

Необхідно:

- згідно вихідних даних розрахувати базисний прибуток на акцію у 2015 р.;
- суму дивідендів на привілейовану акцію у 2016 р.;
- середньозважену кількість звичайних акцій в результаті конвертації облігацій;
- базисний і розбавлений прибуток на акцію у 2016 р.;
- відобразити в обліку операції з власного капіталу;
- визначити можливості застосування в Україні зарубіжного досвіду та підходів до обліку власного капіталу та розподілу прибутку.

Вихідні дані

На 1 січня 2015 р. в компанії «DISCOVERY» в обігу перебувало 500,000 звичайних акцій та 80,000 привілейованих.

Чистий прибуток за 2015 рік становив \$ 650,000, з яких 10 % прибутку було сплачено як дивіденди за привілейованими акціями.

З 1 січня 2016 р. випущено в обіг 30,000 облігацій, що конвертуються, а з 1 квітня 2015 р. випущено в обіг додатково 50,000 звичайних акцій.

Кожні 4 облігації можуть бути конвертовані у 1 звичайну акцію. Відсотки, які необхідно сплатити за облігаціями, становлять \$ 15,000. Витрати на конвертування облігацій в акції становлять \$ 10,000. Чистий прибуток у 2016 році становить \$ 1,500,000.

5 ТЕСТОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Основними елементами фінансових звітів є:
 - а) доходи та витрати;
 - б) активи, зобов'язання, чистий прибуток;
 - в) активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати;
 - г) власний капітал.
2. Процес перенесення облікових даних до Головної книги називається:
 - а) журналізація;
 - б) трансакція;
 - в) постинг;
 - г) авалування.
3. До грошових еквівалентів відносять:
 - а) банківський кредит;
 - б) векселі;
 - в) короткострокові інвестиції;
 - г) роялті.
4. Чистий прибуток на акцію – це відношення:
 - а) чистого прибутку, зменшеного на величину дивідендів на привілейовані акції, до загальної кількості акцій;
 - б) дивідендів по акціях до їх ринкової вартості;
 - в) дивідендів по акціях на прибуток по акціях.
5. Довгострокові інвестиції вибувають із балансу, якщо обертаються на вільному ринку:
 - а) за реалізаційною вартістю;
 - б) за купівельною вартістю;
 - в) за залишковою вартістю.
6. Згідно МСБО до короткострокових фінансових інвестицій відносяться такі, що реалізуються:
 - а) протягом 1 року;
 - б) протягом 2-х років;
 - в) протягом 6 місяців.

7. Прикладом руху грошових коштів від фінансової діяльності є:
- а) знаходження від продажу власної продукції;
 - б) отримання грошової короткострокової позики;
 - в) платіж за придбані облігації;
 - г) придбання сировини для виробництва.
8. Надходження коштів із поточного рахунка підприємства у банку до каси підприємства слід:
- а) відображати як рух грошових коштів від операційної діяльності;
 - б) відображати як рух грошових коштів від інвестиційної діяльності;
 - в) відображати як рух грошових коштів від фінансової діяльності;
 - г) не відображати у Звіті про рух грошових коштів.
9. Грошова знижка, отримана за швидкий платіж по рахунку до сплати, називається:
- а) знижка з реалізації;
 - б) знижка з покупки;
 - в) премія;
 - г) торгівельна знижка.
10. У міжнародній практиці рахунками до отримання називають:
- а) кредиторську заборгованість;
 - б) дебіторську заборгованість;
 - в) короткострокові кредити банків.
11. Продаж отриманого векселя третій стороні раніше строку його оплати векселедавцем називається:
- а) дисконтуванням отриманих векселів;
 - б) переказом векселя;
 - в) нереалізованим збитком;
 - г) індосаментом.
12. Компанія уклала договір на ремонт приватного будинку в січні. У лютому роботи були виконані, але оплата за ремонт була здійснена лише у березні. У якому місяці компанії слід відобразити дохід?
- а) у січні;
 - б) у лютому;
 - в) у березні.

13. Компанія реалізує у квітні 2 холодильники. За один у квітні була отримана готівка у сумі \$ 2,000, за інший покупець зобов'язався розрахуватися протягом 30 днів. У якому місяці слід відобразити дохід?

- а) у квітні;
- б) у травні;
- в) у червні.

14. Для обліку видів майна, яке належить підприємству та знаходиться у його обороті, призначені рахунки:

- а) активів;
- б) доходів;
- в) капіталу;
- г) витрат.

15. Застосування якого методу обліку запасів надає в результаті найменшу суму доходу, якщо ціна на запаси постійно зростає?

- а) середньозваженої оцінки;
- б) LIFO;
- в) FIFO.

16. Якщо балансова вартість активу збільшується в результаті переоцінки, збільшення відображається:

- а) за кредитом рахунка «Додатковий капітал»;
- б) за дебетом рахунка «Додатковий капітал»;
- в) за кредитом рахунка «Нерозподілений прибуток»;
- г) за дебетом рахунка «Основні засоби».

17. Якщо компанія здійснила обмін подібними активами, то вона отримані активи оцінює:

- а) за ліквідаційною вартістю переданих;
- б) за залишковою вартістю переданих;
- в) за ринковою вартістю переданих;
- г) за ринковою вартістю отриманих.

18. При безоплатному отриманні основні засоби оцінюються:

- а) за справедливою вартістю на дату отримання;
- б) за собівартістю виготовлення;
- в) за ринковою вартістю;
- г) за первісною вартістю.

19. Характерними ознаками природних ресурсів є:
- а) властивість здобувати матеріальність при видобутку;
 - б) відсутність здатності до відтворення;
 - в) повне виснаження;
 - г) усі вищенаведені характеристики.
20. У міжнародній практиці рахунками до сплати називають:
- а) кредиторську заборгованість;
 - б) дебіторську заборгованість;
 - в) короткострокові кредити банків.
21. Загальна кількість акцій, якими володіють акціонери на певну дату - це:
- а) випущені акції;
 - б) акції в обігу;
 - в) прості акції;
 - г) привілейовані акції.
22. Власні акції, які було випущено, потім викуплено, і які знаходяться у власності компанії – це:
- а) оголошені акції;
 - б) портфель власних акцій;
 - в) конвертовані привілейовані акції;
 - г) дивіденди акціями.
23. Акції, по яких сума дивідендів накопичується у випадку, якщо дивіденди в поточному періоді не виплачувались, називаються:
- а) конвертовані акції;
 - б) кумулятивні акції;
 - в) некумулятивні акції;
 - г) відкличні акції.
24. Відображення збільшення або зменшення грошових зобов'язань відображається на рахунках:
- а) капіталу;
 - б) активів;
 - в) зобов'язань;
 - г) доходів і видатків.
25. Згідно міжнародних стандартів бухгалтерського обліку короткострокові

інвестиції включаються до складу:

- а) оборотних активів;
- б) необоротних активів;
- в) нематеріальних активів;
- г) витрат майбутніх періодів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/?uid=1139.1.1549&title>.
2. Бутинець Ф.Ф., Горецька Л.Я. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Навч. посібник. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 544 с.
3. Воронко Р.М. Облік у зарубіжних країнах: Навч. посібник. – Львів: Магнолія, 2009. – 744 с.
4. Галузіна С.М., Пупшис Т.Ф. Международный учет и аудит. – СПб.: Питер, 2006. – 272 с.
5. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: Практичний посібник. – К.: Лібра, 2004. – 840 с.
6. Губачова О.М., Мельник С.І. Облік у зарубіжних країнах: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.
7. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
8. Єрьоміна О.Л., Безгодкова А.О. Облік у зарубіжних країнах. Розділ 1. Облік грошових коштів, розрахунків з дебіторами, товарно-матеріальних запасів, довгострокових активів: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2007. – 45 с.
9. Єрьоміна О.Л., Безгодкова А.О. Облік у зарубіжних країнах. Розділ 2. Облік зобов'язань, власного капіталу та розподіл прибутку. Фінансова звітність, її зміст та інтерпретація: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2007. – 42 с.
10. Єфіменко В.І., Лук'яненко Л.І. Облік у зарубіжних країнах: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / За ред. В.І. Єфіменка. – К.: КНЕУ, 2005. – 211 с.
11. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
12. Качалин В.В. Финансовый учет и отчетность в соответствии со стандартами ГААР. – М.: Эксмо, 2007. – 400 с.

13. Кочерга С.В., Пилипенко К.А. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Навч. посібник. – К.: УНЛ, 2005. – 216 с.
14. Литвин Н.Б. Облік у зарубіжних країнах: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2007. – 208 с.
15. Лучко М.Р., Бенько І.Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Навч. посібник. – К.: Знання, 2006. – 311 с.
16. Малькова Т.Н. Теория и практика международного бухгалтерського учета: Учеб. пособие. – СПб.: Издательский дом «Бизнес-пресса», 2001. – 336 с.
17. Маляревський Ю.Д., Фартушняк О.В., Пасічник І.Ю. Облік у зарубіжних країнах: Навч. посібник. – Харків: Видавничий дім «ІНЖЕК», 2003. – 164 с.
18. Матюха М.М. Облік у зарубіжних країнах: Навчальний посібник для дистанційного навчання / Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». Інститут дистанційного навчання. – К.: Університет «Україна», 2007. – 274 с.
19. Международный бухгалтерский учет GAAP и IAS. Справочник бухгалтера от А до Я / Сост. Матвеева В.М. – М.: Издательство «Дело и Сервис», 2008. – 192 с.
20. Нидлз Б. Принципы бухгалтерского учета / Б. Нидлз, Х. Андерсон, Д. Колдуэлл. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 496 с.
21. Полякова Л.М., Мохняк В.С. Основи обліку в зарубіжних країнах: Навч. посібник. – Львів: Вид. Нац. університету «Львівська політехніка», 2006. – 248 с.
22. Робоча програма, методичні вказівки та індивідуальні завдання до вивчення дисципліни «Облік у зарубіжних країнах» для студентів напряму 6.030509 – облік і аудит / Укл.: В.Д. Зелікман, О.Л. Єр'оміна, А.О. Безгодкова. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2014. – 52 с.
23. Терехова В.А. Международные и национальные стандарты учета и финансовой отчетности. – СПб: Питер, 2003. – 272 с.
24. Шандурська В.Г. Облік у зарубіжних країнах: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Харків: Харківський національний аграрний ун-т ім. В.В.Докучаєва, 2004. – 244 с.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1 ОСНОВНІ СИСТЕМИ ОБЛІКУ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.....	5
1.1 Імітаційна вправа «Складання реєстраційного журналу за міжнародними стандартами».....	5
1.2 Імітаційна вправа «Складання бухгалтерських рахунків за міжнародними стандартами».....	9
2 ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ.....	11
2.1 Імітаційна вправа «Складання пробного балансу».....	11
2.2 Імітаційна вправа «Складання балансу (Звіту про фінансовий стан) за міжнародними стандартами».....	12
2.3 Тренувальна вправа «Розрахунки впливу господарських операцій на баланс».....	14
3 ОБЛІК ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ ТА ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ.....	16
3.1 Вирішення задач з обліку окремих об'єктів у зарубіжних країнах та за міжнародними стандартами.....	16
4 АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ У РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ.....	17
4.1 Аналіз особливостей обліку довгострокових та нематеріальних активів у зарубіжних країнах.....	17
4.2 Аналіз особливостей обліку товарно-матеріальних запасів у зарубіжних країнах.....	17
4.3 Аналіз особливостей обліку грошових коштів та фінансових вкладень у зарубіжних країнах.....	18
4.4 Аналіз особливостей обліку розрахунків з дебіторами у зарубіжних країнах.....	20

4.5 Аналіз особливостей обліку зобов'язань у зарубіжних країнах.....	21
4.6 Аналіз особливостей обліку власного капіталу та розподілу прибутку у зарубіжних країнах.....	22
4 ТЕСТОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ.....	24
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	29

Підписано до друку 17.10.2016. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский. Облік.-вид. арк. 1,88. Умов. друк. арк. 1,86. Тираж 100 пр. Замовлення №124.

Національна металургійна академія України
49600, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ